

راهنمای نگارش گزارش نهایی طرحهای تحقیقاتی و پایان نامه ها

مقدمه

به منظور گسترش مرزهای دانش و تقویت بنیه پژوهشگران در شیوه ارائه یافته های علمی و پژوهشی خود، آشنایی با شیوه نگارش و تنظیم مطالب علمی از اهمیت فراوانی برخوردار است. چگونگی تنظیم و تدوین یکنواخت مطلوب گزارش نهایی طرحهای تحقیقاتی و پایان نامه ها و اتخاذ شیوه ای واحد در سطح دانشگاه مستلزم داشتن شیوه نامه ای واحد، جامع و معتبر می باشد. در این راهنما سعی شده است شیوه ای واحد و جامع بر اساس منابع معتبر گردآوری و تقدیم پژوهشگران شود تا با رعایت نکات مندرج در آن ضمن مطلوب نمودن شیوه گزارش نویسی، نگارش پایان نامه ها و گزارشهای نهایی طرحهای تحقیقاتی از وحدت رویه برخوردار باشد.

الف - مشخصات اصلی طرحهای تحقیقاتی یا پایان نامه های دانشکده

- ۱- رنگ جلد، در مورد طرحهای تحقیقاتی سرمه ای و در مورد پایان نامه ها و طرح های دانشجویی بر اساس رنگ زرشکی و قطع آن ۲۹/۵ * ۲۱ سانتی متر می باشد.
- ۲- روی جلد گزارش نهایی طرح تحقیقاتی و پایان نامه مطابق فرم شماره ۱ تنظیم شود.
- ۳- در عطف جلد، عنوان و شماره طرح یا پایان نامه نوشته شود.
- ۴- پشت جلد گزارش نهایی طرح تحقیقاتی و پایان نامه باید ترجمه انگلیسی مشخصات روی جلد نوشته شود (مطابق فرم شماره ۲)

ب- شیوه تنظیم صفحات مقدماتی و انتهایی

- ۱- صفحه سفید: در ابتدا و انتهای هر طرح یا پایان نامه یک صفحه سفید قرار داده شود

۲- صفحه بسم الله الرحمن الرحيم

۳- صفحه مشخصات فارسی : مطابق فرم شماره ۳ در مورد طرحهای تحقیقاتی و شماره ۴ در مورد پایان نامه ها و طرح های تحقیقات دانشجویی

۳-۱- پایین صفحه مشخصات باید جمله " کلیه حقوق این طرح یا پایان نامه برای معاونت آموزشی، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی دانشکده علوم پزشکی خوی محفوظ است " قید شود.
۳-۲- در صورتی که طرح یا پایان نامه از طرف شرکت ها یا سازمانهای دیگر برای اجرا به دانشکده واگذار شده باشد، حقوق و سایر شرایط متعلق به آن مطابق قرارداد فیما بین ذکر شود.

۳-۳- ترجمه انگلیسی مشخصات عمومی طرح یا پایان نامه باید در انتهای گزارش و بعد از چکیده انگلیسی آورده شود. مطابق فرم های شماره ۵ و ۶

۴- تاییدیه شورای پژوهشی دانشکده

۵- صفحه تقدیم در صورت لزوم حداکثر یک صفحه

۶- صفحه سپاسگزاری : در این صفحه در صورت تمایل حداکثر در یک صفحه از افراد و سازمان های مورد نظر سپاسگزاری می شود. در این صفحه نویسنده (گان) باید منابع کلیه حمایت های صورت گرفته، بودجه پژوهشی تجهیزات، مواد آزمایشگاهی، دارو و موارد دیگر در پژوهش خود را اعلام نمایند .

ج- چکیده

چکیده، خلاصه ای از گزارش نهایی طرح یا پایان نامه است که در عین اختصار، محتوای همه قسمت های

آن را بیان می کند. تعداد واژگان متن چکیده نباید بیش از ۳۰۰ واژه باشد. در چکیده نباید تاریخچه، زمینه تحقیق و تکنیک های بدیهی ذکر شوند و به جای آنها بر اطلاعات جدید، فرضیه ها و نتایج تاکید گردد. چکیده باید به دو صورت فارسی و انگلیسی تهیه شود که شامل موارد زیر می باشد

مقدمه Introduction

روش کار Materials and Methods

نتایج Results

نتیجه گیری Conclusion

واژگان کلیدی Keywords

چکیده انگلیسی در انتهای گزارش نهایی یا پایان نامه آورده شود.

د- فهرست

در فهرست عناوین صفحات اولیه مانند تقدیم و تشکر ذکر نمی شود و عناوین ذکر شده در فهرست باید عیناً با عناوین متن مطابقت داشته باشد. برای جلوگیری از خطای چشم، بین عنوان و شماره صفحه مربوط

نقطه چین درج شود. در صورتی که یک عنوان از یک سطر بیشتر باشد، نقطه چین و شماره صفحه در آخرین سطر همان عنوان نوشته شود. فهرست باید شامل فهرست مطالب، جداول، نمودارها، تصاویر، علائم اختصاری، پیوست ها و منابع به طور جداگانه باشد.

ه- رعایت نکات کلی در نگارش متن

- ۱- توصیه می شود حتی المقدور در نگارش متن اصلی به جای افعال معلوم از افعال مجهول استفاده شود. مثلاً به جای "دو سی سی داروی ... تزریق نمودم" از جمله "دو سی سی داروی ... تزریق گردید" استفاده شود.
- ۲- نویسنده باید در مواردی از قبیل انتخاب نوع کاغذ و تایپ، تمیز و مرتب بودن متن، املا صحیح کلمات، رعایت قواعد و اصول نگارش و دستور زبان، نقطه گذاری و علامات دیگر توجه کافی مبذول نماید.
- ۳- اندازه حروف انتخابی برای متن نباید زیاد درشت یا زیاد کوچک باشد (ترجیحاً نازنین ۱۳ یا معادل آن و باید در محیط Word تایپ و لوح فشرده CD آن تحویل امور پژوهشی دانشکده گردد.
- ۴- تناسب بین اندازه عناوین و حروف باید رعایت شود.
- ۵- اولین سطر هر پاراگراف با رعایت یک سانتی متر فاصله خالی تایپ شود.
- ۶- فاصله بین دو پاراگراف برابر فاصله معمولی بین دو سطر باشد.
- ۷- تقسیمات فرعی در منتهی الیه سمت راست و اولین سطر مانند شروع پاراگراف آورده شود.
- ۸- از بکار بردن معادل های متنوع یک واژه در متن خودداری شود.

و- شماره گذاری صفحات

- ۱- هیچ یک از صفحات قبل از فهرست مطالب شماره گذاری نمی شوند.
- ۲- صفحات اولیه و چکیده فارسی با حروف ابجد (الف، ب، ج ...) یا نمادهای رومی IIII (، II، I و ... شماره گذاری می شوند.
- ۳- شماره گذاری با عدد از اولین صفحه مقدمه یا بیان مسأله شروع و تا آخرین صفحه ادامه می یابد.
- ۴- شماره های حروفی صفحات مقدماتی در پایین صفحه و شماره های عددی در متن اصلی سمت چپ پایین صفحه درج گردد.

ز- شماره گذاری عناوین

- ۱- برای شماره گذاری عناوین بخشهای هر فصل و برای شماره گذاری عناوین زیر بخش ها از فهرست شماره گذاری چند سطری اعداد استفاده شود.

- ۲- حداکثر ارقام استفاده شده در شماره عناوین نباید از چهار عدد بیشتر باشد. مثل 1-2-1-1 -
انقش کلسیم خارج سلولی.
۳- در صورت نیاز به تقسیم بندی بیشتر می توان آخرین عنوان را کمی درشت تر از متن تایپ نمود.

ح- پانویس ها

در متن گزارش نهایی طرح یا پایان نامه باید از درج کلمات لاتین خودداری نمود. کلمات و اصطلاحات لاتین باید همراه با پانویس مربوط به آن استفاده شوند؛ به این ترتیب که در کنار معادل یا تلفظ فارسی مناسب آن، عدد نشان دهنده پانویس به صورت زبر نوشت ادرج شده و در زیر متن در جلوی آن عدد، کلمه لاتین با املا صحیح نوشته می شود. پانویس ها از متن اصلی توسط خط افقی که تا متن به اندازه ۲ سطر فاصله دارد جدا می شوند. فاصله پانویس ها در این خط برابر یک سطر و فاصله بین دو پانویس به اندازه نصف فاصله سطرها در متن اصلی است. حتی الامکان از آوردن پانویس خودداری شود و سعی گردد مطالب در متن یا داخل پرانتز قرار گیرد. در هر حال پانویس باید در کادر اصلی یعنی تا ۲,۵ سانتی متری لبه پایینی کاغذ خاتمه یابد.

نام های علمی بر اساس مقررات بین المللی چه به شکل فارسی یا لاتین در پانویس یا در لیست منابع باید به صورت ایتالیک نوشته شده و یا زیر دو جزء آنها خط افقی جداگانه کشیده شود.

ط- سیستم واحد

سیستم واحد مورد استفاده در گزارش نهایی یا پایان نامه، سیستم بین المللی متریک SI می باشد. در صورتی که استفاده از واحدهای دیگر لازم است معادل هر یک از اعداد در پرانتز درج گردد.

ی- تکثیر

تکثیر طرح در دو نسخه با مشخصات ذکر شده و پس از تایید و تصویب نهایی همراه با لوح فشرده آن تحویل معاونت پژوهشی می گردد. در مورد تکثیر پایان نامه مطابق آیین نامه پایان نامه ها عمل می شود.

«فصل اول»

کلیات و پیشینه تحقیق

الف- بیان مسأله

بیان مسأله نخستین قسمت را در نگارش گزارش نهایی یا پایان نامه شامل می شود. بیان مسأله لزوم انجام

پژوهش را مشخص می کند و ابعاد آن را نشان می دهد. بیان مسأله خوب، موضوع را مشخص و قابل درک می سازد و باید به گونه ای نوشته شود که هر کس آن را بخواند متوجه شود که پژوهشگر می خواسته چه کاری انجام دهد و همچنین اهمیت و اولویت موضوع و لزوم انجام پژوهش تا چه حد می باشد. بیان مسأله خوب می تواند در تنظیم قسمت های مختلف تحقیق کمک شایانی نماید. بدین ترتیب بیان اهداف، فرضیات یا سؤالات و روش کار راحت تر می شود. مهمترین مواردی که به هنگام نگارش بیان مسأله باید مد نظر داشت عبارتند از:

- ۱- توصیف دقیق ماهیت مشکل (مسأله)
- ۲- بیان اهمیت مشکل مورد بحث، ابعاد، توزیع و شدت آن (با تاکید و ارائه آمارهای موجود)
- ۳- نحوه برخورد با مشکل، راه حل ها و خدمات موجود
- ۴- عوارض ناشی از تداوم موضوع مورد نظر
- ۵- بیان تناقض های موجود در نتایج پژوهش های قبلی (در صورت وجود)
- ۶- بیان فواید ناشی از انجام طرح و هدف نهایی پژوهش

باید توجه داشت که مطالب عنوان شده در قسمت بیان مسأله (تجارب نه بدیهیات) با استناد به مراجع معتبر

ذکر شوند. از این رو لازم است که از همان ابتدا مرجع عبارات بیان شده، به ترتیب (در داخل پرانتز) شماره گذاری شده و در لیست مراجع مورد استفاده در قسمت منابع آورده شود. توصیه می شود از نرم افزار vancouver endnote style استفاده شود

ب- کلیات

در بخش کلیات به مطالبی اشاره می شود که زمینه اصلی و موضوع تخصصی پژوهش است. در نگارش این بخش چنین تصور می کنیم که خواننده با کلیات مطلب مورد نظر آشنایی دارد و ما در اینجا دانش پژوهشگر و سوابق علمی موضوع را بررسی می کنیم. مثلاً اگر عنوان طرح یا پایان نامه ای " بررسی فراوانی هایپر تیروئیدی در بیماران مبتلا به گواتر شناسایی شده در خوی " باشد، ابتدا راجع به گواتر و انواع اختلالاتی که منجر به آن می شوند مختصراً توضیح می دهیم و بعد به موضوع اصلی بحث که هایپر تیروئیدی است می پردازیم و آن را مفصل تر بیان می کنیم.

ج- بررسی متون

در این قسمت علاوه بر اشاره به مطالعات قبلی که در خصوص موضوع مورد پژوهش، انجام پذیرفته اند مسائل و مشکلاتی که در آن تحقیقات، احیاناً حل نشده باقی مانده اند نیز مدنظر قرار میگیرند. منابع و مقالات مورد استفاده باید با موضوع مورد پژوهش مرتبط و جدید باشند. البته در استفاده از مقالات عنوان شده نباید به ذکر جزئیات پرداخت و یا همگی آنها را به تفصیل مورد بحث قرار داد. مهمترین مواردی که باید در خصوص هر مطالعه مورد استفاده، رعایت شود عبارتند از:

- ۱- توصیف جامعه مورد پژوهش
- ۲- حجم نمونه تحقیق
- ۳- بیان مختصر روش کار
- ۴- مهمترین یافته های پژوهش

د- اهداف و فرضیات:

در بخش پایانی فصل اول اهداف و فرضیات یا سؤالات پژوهش باید بازگو شود.

۱- اهداف

اهداف یک پروژه تحقیقاتی خلاصه آن چیزی است که با انجام مطالعه می خواهیم به آن دست یابیم. اهداف یک پژوهش باید رابطه نزدیکی با بیان مسئله داشته باشند به طور کلی اهداف پژوهش را به دو گروه تقسیم می کنند:

هدف کلی: اگر یک هدف آن چه را که مطالعه به طور کلی به آن دست خواهد یافت را مطرح نماید، در آن صورت به عنوان یک هدف کلی در نظر گرفته خواهد شد. هدف کلی تقریباً همان عنوان طرح است.

اهداف جزئی: برای رسیدن به هدف کلی طرح بهتر است، هدف کلی به اجزاء کوچکتری که از نظر منطقی به یکدیگر پیوسته اند شکسته شود. این تقسیم بندی را اهداف ویژه می نامند که از طریق آنها راه رسیدن به هدف کلی آسانتر و دقیق تر میشود.

۲- فرضیات یا سؤالات پژوهش

فرضیه های پژوهش عبارتند از قضاوت های ذهنی در مورد روابط بین عوامل مختلف که عینی نیست و صرفاً

به صورت نظری است، در حقیقت فرضیه یک نظر یا ایده است؛ ایده ای که هنوز قطعی نیست و پس از آزمایش و بررسی مجدد باید رد یا قبول شود. فرضیه هایی که در تحقیق بیان می شوند باید همانند اهداف مطالعه در راستای موضوع پژوهش باشند و به طور دقیق، واضح، کامل و با استفاده از واژه های قابل اندازه گیری بیان شوند. فرضیه ها باید به گونه ای بیان شوند که بتوان از روی نگارش آن آزمون های آماری را حدس بزینیم.

در برخی مواقع شرایط به گونه ای است که آزمون فرضیات آن از طریق روش های آماری مقدور نیست

(مطالعات توصیفی) و لذا در این موارد فرضیات تحقیق به صورت سؤال نوشته می شود. در مواقعی که در یک تحقیق یک متغیر وجود دارد، بهتر است به جای نوشتن فرضیه تحقیق، سؤالاتی را برای آن مطرح نمود. سؤالاتی که در تحقیق مطرح می شوند مانند اهداف باید کاملاً روشن، دقیق و به صورت یک جمله بیان شوند. تعداد سؤالات یک پژوهش باید حداقل معادل تعداد اهداف پژوهش باشد.

«فصل دوم»

مواد و روشها

در این فصل نحوه انجام پژوهش تشریح می شود. باید این کار را با ترتیب انجام دهید و در صورت لزوم برای

هر مرحله عناوین فرعی در نظر بگیرید. این فصل به دو منظور نوشته می شود: اول آنکه خوانندگان با روش پژوهش به کار رفته آشنا شوند و بتوانند همان پژوهش را تکرار نمایند؛ دوم آن که از مقایسه یافته ها با مواد و روشهای بکار رفته اعتبار نتایج را داوری نمایند. البته باید از توضیحات اضافی و تشریح روشهای رایج خودداری نمود. این فصل از چند بخش فرعی تشکیل می شود که تعداد آنها بستگی به نوع پژوهش دارد، اما اکثر مقاله ها و پژوهش ها دارای اطلاعات زیر هستند.

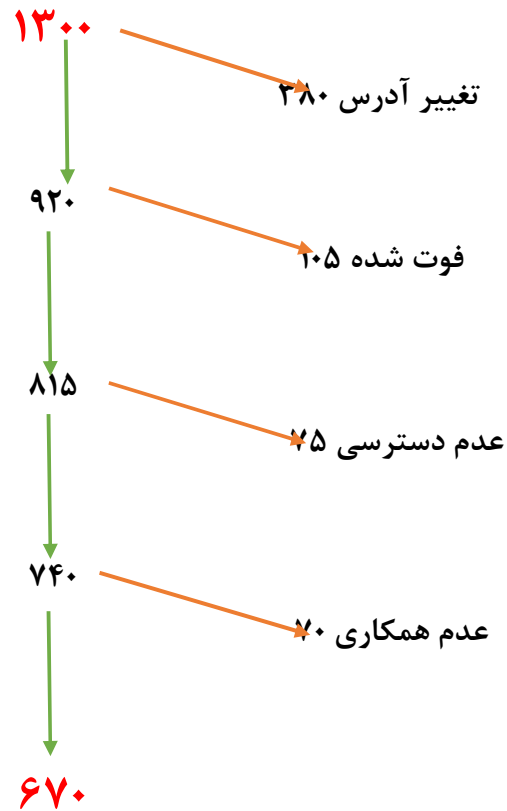
الف- جامعه مورد مطالعه، نمونه گیری و طرح پژوهش

در این قسمت نوع مطالعه، توصیف افراد تحت مطالعه، روش نمونه گیری و نحوه انتخاب آنها، جنس، سن

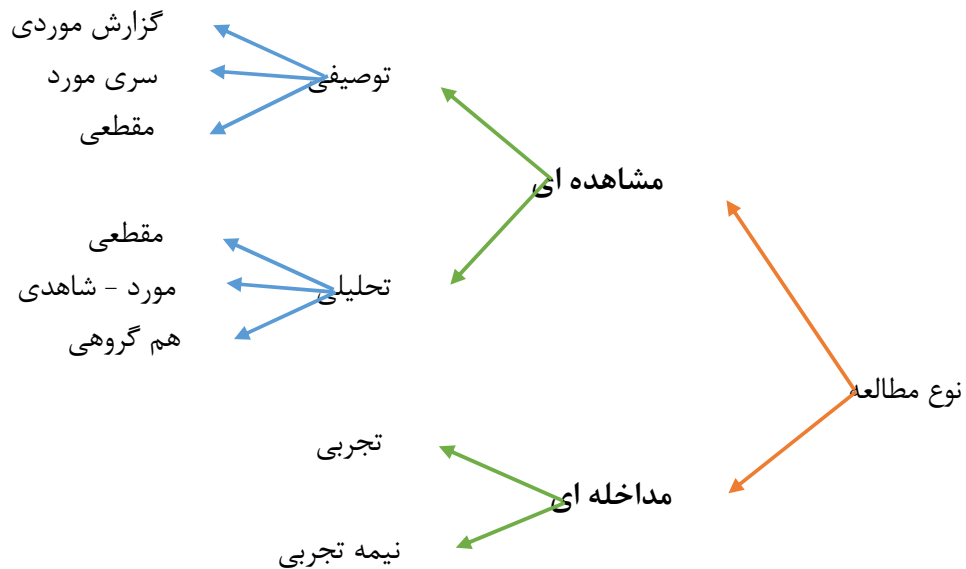
و

سایر اطلاعات ضروری و نیز نحوه شرکت دادن نمونه ها در پژوهش، نوشته می شود. در مطالعات تجربی نحوه تصادفی کردن نمونه ها، تعداد افراد حذف شده از پژوهش و شرایط حذف آنها (حذف اختیاری یا اجباری)، نحوه ورود به مطالعه و نحوه خروج از مطالعه باید توضیح داده شود.

در مطالعات مورد -شاهدی باید چگونگی انتخاب شاهد ها و موردها توصیف شود. در مطالعات پیگیری و همگروهی نیز شرایط انتخاب، پیگیری و کنترل نمونه ها باید تشریح شود. در صورت لزوم درخت انتخاب نمونه ها ترسیم شود. مثال: در یک مطالعه که برای پیگیری نتایج درمان عمل جراحی قلب روی ۱۳۰۰ بیمار انجام شده است، در نهایت فقط ۶۷۰ نفر در مطالعه تکمیلی شرکت داشته اند.

به طور کلی انواع مطالعات به دو گروه مداخله ای و مشاهده ای تقسیم بندی می شوند:

در مورد نمونه گیری باید اشاره کرد که نمونه گیری یک تکنیک است که طی آن نمونه های مناسب از یک

جمعیت انتخاب می شوند تا با بررسی این نمونه ها، نتایج به کل جمعیت تعمیم داده شود.

نمونه گیری ممکن است به صورت تصادفی (تصادفی ساده، تصادفی منظم، طبقه بندی شده، خوشه ای)، غیر تصادفی (آسان، هدف دار) و یا چند مرحله ای صورت پذیرد.

ب - روش کار

در این مرحله بر اساس مسأله مورد تحقیق به بیان نحوه انجام قسمت های مختلف انجام پایان نامه پرداخته

می شود. در نگارش این بخش باید تمام سعی بر این باشد که نکته ای از قلم نیفتد به گونه ای که اگر محقق دیگری بخواهد همان پژوهش را تکرار نماید، بتواند مطابق با روش کار ذکر شده کار را به پیش ببرد. در نگارش روش کار، پژوهشگر باید به نوع مطالعه خود توجه کافی داشته باشد.

ج - ابزار جمع آوری اطلاعات

در این قسمت باید ابزاری که در حین پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است به صورت فهرست وار ذکر شوند.

در خصوص وسایل مورد استفاده در پژوهش باید نام ابزار، مدل، شرکت و کشور سازنده و ویژگی کاربردی آنها به طور دقیق ذکر شود.

د - مواد مورد استفاده

در این قسمت موادی که در پژوهش مورد استفاده قرار گرفته اند و نیز شرکت و احیاناً درجه خلوص یا اطلاعات

مفید دیگری که لازم است باید آورده شود. اگر در تحقیق از حیوان آزمایشگاهی استفاده شده است باید نژاد و سایر خصوصیات آن ذکر شود.

ه - متغیر

متغیر به مفهوم خصوصیات و یا حالات مورد اندازه گیری است که میتواند تغییر کند و یا تغییری را به

وجود آورد. متغیرهای یک تحقیق باید بر اساس اهداف پژوهش تعیین شوند. اگر تعداد متغیرهای یک پژوهش خیلی زیاد باشد، امر تحقیق را کاملاً دشوار می کند. برای معرفی متغیر در طرح یا پایان نامه باید به مواردی نظیر نام، نوع، مقیاس، نحوه سنجش و واحد اندازه گیری آن اشاره نمود.

و - تعریف واژگان (مفاهیم)

معمولاً در هر تحقیق تعدادی اصطلاح تخصصی وجود دارد. از آنجا که اکثر واژه ها و اصطلاحات معانی

متفاوتی دارند، ناگزیر باید این اصطلاحات را به طور دقیق تعریف نمود؛ زیرا ممکن است در بعضی موارد یک واژه (یا اصطلاح) مفهومی را به خواننده ارائه دهد که اصولاً مورد توجه محقق نبوده و یا برای وی گنگ و نامفهوم باشد. بنابراین، لازم است پژوهشگر این گونه واژه ها را با تکیه بر یک مرجع معتبر و به طور دقیق، واضح و با کلمات ساده بیان نماید.

ز - تجزیه و تحلیل اطلاعات (روش های آماری)

در این قسمت نحوه توصیف و تجزیه و تحلیل اطلاعات بیان می گردد که می تواند به صورت توصیفی یا تحلیلی باشد.

ز-۱-۱- اطلاعات توصیفی:

- ز-۱-۱-۱- شاخص های تمایل مرکزی مورد استفاده نظیر میانگین، مد یا نما ذکر شوند.
- ز-۱-۱-۲- شاخص های پراکندگی مورد استفاده نظیر دامنه، انحراف معیار یا خطای معیار بیان شوند.
- ز-۱-۱-۳- در صورت استفاده از نمودارها یا جداول توزیع فراوانی و فراوانی نسبی باید به آنها اشاره کرد.

ز-۱-۲- اطلاعات تحلیلی

- ز-۱-۲-۱- نام آزمون های آماری مورد استفاده و هدف از انجام آنها ذکر شود.
- ز-۱-۲-۲- سطح معنی داری مورد استفاده در آزمون های آماری ذکر شود.

ح - رعایت مسائل اخلاقی

اگر چه رعایت اصول اخلاقی بیشتر در مواردی مصداق پیدا می کند که روی انسان ها انجام می شود یا به نحوی با آزادی فرد، شخصیت و موجودیت انسان در ارتباط باشد ولی با این حال در تحقیقات آزمایشگاهی و پژوهش های روی حیوانات نیز رعایت نکات اخلاقی در هر مرحله از پژوهش ضروری است. در مواقعی که انجام پژوهش مستلزم کسب مجوز کمیته یا شورای اخلاق در پژوهش دانشگاه یا سازمان خاصی (مثل آموزش و پرورش) باشد باید تأییدیه لازم را از شورای اخلاق اخذ و سپس به انجام پژوهش اقدام نمود. همچنین باید فرم تأییدیه کمیته اخلاق در پژوهش و نمونه رضایت نامه و شیوه کسب رضایت از موارد پژوهش در قسمت ضمایم گزارش نهایی یا پایان نامه آورده شود.

«فصل سوم»

نتایج

در این فصل به بیان نتایج حاصل از پژوهش پرداخته می شود. در هنگام نگارش این بخش باید اهداف تحقیق خود را به خاطر داشته باشید. یافته های تحقیق باید به گونه ای تدوین گردند که تمام تحلیل های مربوط به فرضیه ها یا سؤالات تحقیق در آن ذکر شده باشد. هدف این فصل ارائه داده ها و نه تفسیر آنهاست که این امر با استفاده از جدول ها، نمودارها، تصاویر و شرح لازم برای داده ها صورت می پذیرد.

الف - جدول ها

جدول ها معمولاً در موارد ذیل مورد استفاده قرار می گیرند

- ۱- وقتی پژوهش دارای مقدار زیادی داده های عددی است ،
- ۲- وقتی رابطه بین متغیرها باید نشان داده شود،
- ۳- وقتی مقایسه داده های عددی در طبقات یا در چند گروه الزامی است،
- ۴- وقتی خواننده نیاز دارد که مقادیر اندازه گیری شده برای متغیرها را بهطور دقیق بداند. وقتی می خواهید یک متغیر مستقل و یک متغیر وابسته را در یک جدول وارد کنید. متغیر مستقل را در ستون عمودی و متغیر وابسته را در ردیف افقی قرار دهید.

ب - نمودارها

مطالبی که نمی توان از طریق متن نوشته شده و یا جداول چنان بیان نمود که مقصود حاصل شود، باید به کمک نمودار آنها را توصیف نمود. نمودارها برای نشان دادن یک الگو، تغییرات و یا روابط مهم مورد استفاده قرار می گیرند. نمودارهای تهیه شده باید ساده، واضح، مختصر و قابل درک باشند. و از ترسیم نمودارهای تزئینی و شلوغ خودداری نمایید.

ج - تصاویر

هنگامی که از تصویر در طرح یا پایان نامه استفاده می شود، لازم است تصاویر (همانند جداول و نمودارها) شماره گذاری شده و شرح مختصری از تصویر در زیر آن بیان گردد. حروف و یا پیکان هایی که قسمت های مهم تصاویر را نشان می دهند باید واضح و مشخص باشند.

- برای استفاده از جداول، نمودارها و تصاویر باید ابتدا اختصاراً در متن به آنها اشاره نمود یا به مهمترین نتیجه ای که می توان از آنها استنباط نمود اشاره کرد. در این صورت باید جدول، نمودار یا تصویر را در اولین فضای مناسب درج نمود.

- جداول، نمودارها و تصاویر باید خوانا، دقیق و مرتب باشند. هر جدول، نمودار یا تصویر باید بدون نیاز به مراجعه به متن بتواند اطلاعات مورد نظر را داده و یافته های موجود در آن قابل تجزیه و تحلیل باشند. بنابراین، باید نام متغیرها، تعداد نمونه، واحد اندازه گیری، روش آماری و سطح معناداری و توضیح کامل علائم اختصاری به کار رفته در یک پاراگراف و با یک فونت ذکر شود.
- هر جدول، نمودار یا تصویر دارای شماره و عنوان می باشد.
- شماره جداول، نمودارها و تصاویر مستقل از یکدیگر می باشد و باید با شماره فصل شروع شود.
- عناوین جداول، نمودارها یا تصاویر باید در عین اختصار، مفید و کامل باشد.
- شماره ها و عناوین جداول در بالای آنها و شماره ها و عناوین نمودارها و تصاویر در زیر آنها درج می گردد.
- فاصله بالانویسی جدول و زیر نویسی نمودار و تصویر برابر ۱,۵ سطر در نظر گرفته شود.
- چنانچه جدول، نمودار یا تصویر از منبعی اخذ شده باشد، ذکر شماره منبع آن در انتهای عنوان ضروری است.

در هنگام گزارش یافته های تحلیلی، تجزیه و تحلیل نتایج باید بر اساس سطح معناداری در نظر گرفته شده بیان شود. همچنین پیشنهاد می شود که به هنگام بیان نتایج هر مرحله، هدف از انجام محاسبه آماری (مانند مقایسه میانگین سطح کلسترول در دو گروه A و B) و شاخص های آماری مورد استفاده (مانند ضریب همبستگی، مقدار X_2) گزارش شود.

«فصل چهارم»

بحث و تفسیر نتایج

الف - بحث

در این قسمت باید به این پرسش پاسخ داده شود که نتایج بدست آمده در پژوهش چه مفهومی دارند و چه کاربردهایی می توانند داشته باشند؟
برای نگارش بحث، ابتدا باید یافته های مطالعه، به اختصار بیان شده و به تفصیل مورد بررسی قرار گیرند.

سپس با ارائه منابع موثق، یافته ها و نظرات موافق با نتایج پژوهش و مخالف آن عنوان شود. در نگارش بحث باید تلاش کرد تا بین یافته های پژوهش و مطالعات دیگری که در این زمینه انجام پذیرفته است به نوعی ارتباط منطقی برقرار شود. در مواردی که این نتایج با یکدیگر همخوانی ندارند، دلیل آن را شرح دهید. مثلاً آیا اختلاف مهمی از نظر برنامه ریزی، تعیین مشخصات، روش اندازه گیری حجم نمونه وجود داشته است؟

ب - نتیجه گیری

نتیجه گیری خود را با اهداف و فرضیات مطالعه ارتباط دهید، اما از اظهار نظر در زمینه هایی که داده ای ندارید یا داده های شما برای نتیجه گیری کافی نیست، خودداری کنید. البته می توانید تفسیر کنید و نظریه هایی را مطرح نمایید ولی صریحاً بگویید که اینها تفسیر و نظریه هستند و هنوز تایید نشده اند.

ج - پیشنهادها

محقق بر اساس یافته های مطالعه خود و با هدف روشن شدن زوایای تاریک آن یا هدایت تحقیقات بعدی پیشنهادهای خود را ارائه می دهد.

«فصل پنجم»

مراجع

مطالب و اطلاعاتی که جهت انتخاب موضوع طرح یا پایان نامه، تنظیم اهداف و فرضیات، روش انجام پژوهش و استنتاج صحیح ضروری به نظر می رسند باید از منابع معتبر انتخاب گردند. رایج ترین شیوه نگارش فهرستمنابع، روش "ونکوور" می باشد که مبتنی بر نظام توالی استناد است. مطابق شیوه ونکوور، منابع به ترتیب استناد در متن طرح یا پایان نامه و با استفاده از اعداد فارسی در داخل پرانتز یا کروه شماره گذاری می گردند.

باید در نظر داشت که به هر منبع تنها یک شماره اختصاص می یابد و آن هم در نخستین مکانی است که در متن ظاهر میشود. از همین شماره در استندهای بعدی - صرفنظر از مکان استناد - استفاده می شود. با توجه به وجود نرم افزارهای متعدد و کارآمد در مورد تنظیم منابع، مانند نرم افزار endnote و Reference Manager توصیه می گردد در هنگام نگارش گزارش های تحقیقاتی و مقالات از این گونه نرم افزارها استفاده شود.

«پیوست ها»

نامه ها، نمونه پرسش نامه ها، فرم ها، بررسی ها، مطالب مکمل، آمار و ارقام و موارد دیگری که به نحوی در طرح یا پایان نامه مورد استفاده قرار گرفته اند به صورت پیوست های جداگانه آورده می شوند. در صورتی که این پیوست ها دارای موضوعات مختلفی باشند دسته بندی شده و تحت عنوان پیوست الف، ب، ... آورده می شوند. اگر در موقع نگارش متن لازم باشد به این پیوست ها اشاره یا مراجعه شود، درج شماره پیوست در داخل پرانتز (پیوست شماره ...) الزامی است. آرایش و شماره گذاری صفحات پیوست همانند بقیه صفحات متن صورت می گیرد،

قسمت پیوست می تواند شامل موارد زیر باشد:

- ۱- فرم یا نمونه رضایت نامه اخلاق در پژوهش
- ۲- فرم موافقت نامه انجام پژوهش در یک مرکز خاص
- ۳- تصاویر
- ۴- جداول
- ۵- نمودارها
- ۶- نقشه ها
- ۷- فرم های نمونه (تاریخچه گیری) ...
- ۸- پرسشنامه پژوهش

- ۹- مطالب پمفلت یا کتابچه آموزشی مورد استفاده در پژوهش
- ۱۰- بیان وسایل و روش های آزمایشگاهی به تفصیل (در صورت لزوم)
- ۱۱- واژه نامه
- ۱۲- فهرست واژگان اختصاری
- ۱۳- بیان روش ها یا محاسبات آماری به تفصیل (در صورت لزوم)
- ۱۴- گواهی پذیرش مقاله استخراج شده از طرح یا پایان نامه جهت ارائه در یک همایش علمی

دانشکده علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی خوی
معاونت آموزشی، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی

فرم شماره ۱
(نمونه روی جلد گزارش نهایی طرح
تحقیقاتی)

معاونت آموزش، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی

نام موسسه همکار یا طرف قرارداد (در صورت وجود)

عنوان طرح:

مجری (مجریان) طرح:

شماره طرح:

تاریخ تدوین گزارش نهایی : ماه و سال

Khoy University of Medical Sciences
Vice-chancellor for Education, Research and Cultural Student

فرم شماره ۲
(نمونه روی جلد گزارش نهایی طرح
تحقیقاتی)

Title :

Investigator (s) :

Registration No. :

Date : (Month and year)

دانشکده علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی خوی
معاونت آموزشی، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی

فرم شماره ۳
(مشخصات عمومی طرح تحقیقاتی)

معاونت آموزش، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی

عنوان طرح:

موسسه کارفرما (در صورت وجود):

موسسه همکار (در صورت وجود):

موسسه ناظر (در صورت وجود):

محل اجرای طرح:

مجری (مجریان) طرح:

همکار (همکاران) طرح:

شماره طرح:

تاریخ تصویب طرح:

تاریخ تدوین گزارش نهایی (ماه و سال):

کلیه حقوق این طرح تحقیقاتی برای معاونت آموزشی، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی دانشکده علوم پزشکی خوی محفوظ است

دانشکده علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی خوی
معاونت آموزشی، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی

فرم شماره ۴
(مشخصات عمومی طرح تحقیقاتی)

معاونت آموزش، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی

عنوان طرح تحقیقات دانشجویی:

موسسه کارفرما (در صورت وجود):

موسسه همکار (در صورت وجود):

موسسه ناظر (در صورت وجود):

محل اجرای طرح:

نگارنده (نگارندگان):

استاد(ان) راهنمای طرح:

همکار (ان) طرح:

شماره طرح:

تاریخ تصویب طرح:

تاریخ تدوین گزارش نهایی (ماه و سال):

کلیه حقوق این طرح تحقیقاتی برای معاونت آموزشی، تحقیقات و دانشجویی فرهنگی دانشکده علوم پزشکی خوی محفوظ است.

Khoysar University of Medical Sciences

فرم شماره ۵
(مشخصات عمومی طرح تحقیقاتی)

Vice-chancellor for Education, Research and Cultural Student

Title :

Management Company :

Co-investigator Company:

Supervisor Company :

Place of Research :

Investigator(s):

Co-investigator(s):

Registration No:

Approval Date:

Expiration Date

Khoy University of Medical Sciences

Vice-chancellor for Education, Research and Cultural Student

Title :

فرم شماره ۶
(مشخصات عمومی طرح تحقیقاتی)

Management Company :

Co-investigator Company:

Supervisor Company :

Place of Research :

Author :

Supervisor(s) :

Advisor(s):

Registration No:

Approval Date:

Expiration Date: